

SETELI

Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry

Perämiehenkatu 7 A 1

00150 Helsinki

puh. (90) 635 320, fax (90) 669868

KIRJE

STTK:N HALLITUKSEN JÄSENILLE

Viittaamme Sttk:n liittohallituksen kokoukseen 4.10.1995 (pöytäkirja 5.10.1995) ja sen kohtaan 9 "Setelin työttömyyskassa" sekä liittohallituksen 11.12.1995 kokouksen esityslistaan kohtaan 13 "Seteli". Kokouksessa 4.10.1995 on esitetty erilaisia väitteitä Setelin toiminnasta ja päätetty mm. erilaisten selvitysten hankkimisesta. Kokouksessa 11.12.1995 on esityslistan mukaan tarkoitus "kuulla selvitykset Setelin työttömyyskassatoimintaan liittyvistä asioista".

Kunnioittaen haluaa Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry. (myöhemmin "Seteli") esittää Sttk:n hallitukselle seuraavaa:

4.10.1995 kokouksesta laaditun pöytäkirjan mukaan olisi Seteli perustanut työttömyyskassan. Osa Seteliläisistä kuuluu tällä hetkellä Erityisteknisten Työttömyyskassaan (myöhemmin "ETYK"). Kassa on perustettu 1968 nimellä Laivaradiosähköttäjien Työttömyyskassa. Myöhemmin nimi on vaihtunut Radiosähköttäjien Työttömyyskassaksi ja edelleen Tietoliikenneteknisten Työttömyyskassaksi, josta edelleen nimi on muutettu nykyisin voimassa olevaksi.

ETYK on itsenäinen juridinen oikeushenkilö eikä mikään Setelin alajärjestö tms. ETYK:issä toimitaan työttömyyskassoja koskevien lakien ja muiden oikeudellisia henkilöitä koskevien lakien, ETYK:in sääntöjen ja ETYK:in päätösten mukaan. Setelillä ei ole minkäänlaista päätösvaltaa työttömyyskassassa.

Keskeisin säädös työttömyyskassojen osalta on Työttömyyskassalaki. Työttömyyskassasta pitää rekisteriä Sosiaali- ja terveysministeriö (37§), joka myös valvoo työttömyyskassoja (58§). ETYK on muuttanut jäsenyyttään koskevan sääntöpykälän mahdollistaakseen kaikkien seteliläisten jäsenkelpoisuuden. Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut muutokset 15.8.1995.

ETYK:in päätöksen taustalla oli se seikka, että Seteliin liittyi Suomen Palomiesliitto SPAL ry., jolla ei ollut työttömyyskassaa, ei omaa, eikä SPAL muutoinkaan kelvannut esim. muille Sttk:laisille liitoille.

Tietoliikenneteknisten Työttömyyskassan jäsenyys oli sidottu tietoliikennetekniseen koulutukseen. Palomiesten osalta oli siten varsin perusteltua saada palomiehet mukaan kassaan, jonka nimi muutettiin kassaa kuvaavaksi "Erityisteknisten Työttömyyskassaksi".

Seteli huomauttaa, että Työttömyyskassalain 3 §:n mukaan ”Jäseneksi pääsemisen ja jäsenenä pysymisen ehtona ei saa olla, että jäseneksi pyrkivä tai jäsen kuuluu johonkin muuhun yhdistykseen, järjestöön tai yhteenliittymään”. Erityisteknisten Työttömyyskassan säännöt ovat täsmälleen sellaiset kuin laki pakottavilla säännöksillä edellyttää, säännöt ovat tältä osin samansanaiset, kuin mitä lain 3 §:ssä palkansaajakassasta säädetään. Jäsenyyden edellytysten muuttaminen olisi laitonta. Asia on täysin yksiselitteinen, laki ei anna tässä suhteessa mitään tulkinnanvaraa. ETYK vieläpä neuvotteli valvovan viranomaisen, eli Sosiaali- ja terveysministeriön, kanssa asiasta ja vastaus rajaamiseen oli yksiselitteinen, rajaamista ei valvova viranomainen salli.

Työttömyyskassalain muuttamisesta (Laki työttömyyskassalain muuttamisesta 22.12.1994/1318) johtuu, että valtionosuuksien saaminen on entistä tiukemmin sidottu kassan jäsenmäärään siten, että pienien kassojen avustukset lain muutoksen johdosta pienevät, tarkoitus on pakottaa pienet kassat sulautumaan niin, että vuosina 1997 ja 1998 kassassa on vähintään 6.000 jäsentä ja vuoden 1999 alusta vähintään 8.000 jäsentä (24 §). ETYK neuvotteli myös aikatauluasiasta ministeriön kanssa lähinnä tiedustellen lain kohdassa mainittujen erityisten syiden sisällöstä. Myöskin tältä osin vastaus oli selvä, erityiset syyt voivat lähinnä koskea joissakin tapauksissa erivapautta kassojen sulautumistilanteessa hallintojen aikatauluista johtuen.

Lain sanamuoto ja lainsäätäjän tarkoitus on täysin selvä. Sttk:lla ei voi olla pienintäkään huomauttamista ETYK:in kassaa kohtaan, kun ETYK on ainoastaan noudattanut pakottavaa oikeutta ja toiminta muutoinkin on ollut sen mukaista kuin lainsäätäjä on tarkoittanut. Vielä vähemmän Sttk:lla voi olla huomauttamista oikeudellisesti ja tosiasiallisesti eri oikeushenkilöä (Seteliä) kohtaan ETYK:iä koskevasta asiasta. Epäilyt mahdollisista toimista jatkossa ovat aiheettomia ja ennenaikaisia.

Seteli huomauttaa painavasti, että työttömyyskassatoiminta sinällään tietysti kuuluu hyväksyttävään ammattiyhdistystoimintaan. Ei liene ammattiyhdistystä, joiden sääntöjen mukaan näin ei olisi. Kenenkään vahingoksi ei voida katsoa sitä, että ETYK lain mukaisesti työttömyyskassana toimii.

Väitteet joitakin tahoja loukkaavien kassojen perustamisesta, jos niitä on esitetty tai esitetään, tulee jättää omaan arvoonsa.

4.10.1995 kokouksen pöytäkirjassa on esitetty väite, että

”Seteli on päättänyt hankkia työttömyyskassaan jäseniä muista STTK:n liitoista sekä muusta järjestäytyneestä ay-kentästä. Järjestötoimikunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan.”

Väite on paikkansapitämätön. Seteli tai ETYK ei ole tehnyt päätöstä mistään värväamisestä. On huomattava, että sinänsä poissulkeminen on laitonta, kuten aiemmin olemme esittäneet. Työttömyyskassan toiminta-alueen laajentamisesta on ETYK tiedottanut Turussa messuilla elokuussa 1995. Messujen otsikko oli ”Työttömien ja Valtakunnan päättäjien kohtaaminen”. ETYK on messuilla antanut tiedotteen työttömyyskassastaan. On huomattava asiayhteys, jossa tiedote on jaettu, eli työttömien seminaari. Kukaan ei voi edellyttää, että tiedotteessa olisi pitänyt valehdella lain sisällöstä tai valvovan viranomaisen hyväksymien sääntöjen sisällöstä, jotka ovat samansanaisesti lain mukaiset.

Joka ainoa työttömyyskassa tiedottaa toiminnastaan. Tässä ei mitään ihmeellistä tai poikkeuksellista ole. Kun Seteli on ilmoittanut, ettei se ole tehnyt päätöstä värvätä Sttk:laisia,

niin mitään muutakaan se ei voi asiassa tehdä, eikä voisi mikään muukaan järjestö huomioon ottaen lainsäädäntö. Lain perusteella ei poissuljentaa järjestöjäsenyyksien perusteella saa tehdä, joten tämän lainvastaisuuden edellyttäminen, jos näin todella joku vaatii, on käsittämätöntä. Väitteet värväämisestä asettuvat hieman erikoiseen valoon siinä suhteessa, että 4.10.1995 pöytäkirjaan on kuitenkin nimenomaisesti kirjattu liittohallituksen selvittävän ovatko Setelin jäsenliitot valmiit siirtymään Setelistä muihin Sttk:laisiin järjestöihin.

Seteli ei pidä asiallisena, mikäli Sttk:n sääntöjen 2 §:ssä mainittu Sttk:n tarkoitus ”edistää toimihenkilöiden ammatillista järjestäytymistä sekä jäsenjärjestöjensä yhteistyötä” tulkittaisi siten, että tarkoitus olisikin Setelin, erään Sttk:n jäsenjärjestön, järjestäytymisen heikentäminen. Yhteistyön edistämiseksiäkään sitä on vaikea nähdä.

Kokouksen maininta, että olisi ilmennyt epäselvyyttä jäsenmaksuista tai jäsenmääristä, on asiaton. Jo kuukausia ennen kokousta on Setelin puolesta ilmoitettu, että erään Setelin jäsenyhdistyksen eroaminen ja uuden liittyminen muuttaa Setelin jäsenmääriä. Määräaikaisten umpeenkuluminen edellisistä liitoista aiheutti jonkin verran siirtymäaikana selvittelyä. Setelin suorittamat jäsenmaksut ovat kaikin puolin kunnossa, eikä niiden suorittamisesta ole ollut missään vaiheessa mitään epäselvää. Väistämättä tulee mieleen, että kaiken tyyppiset heitot esitetään, kun erottamiselle ei sinällään ole mitään perusteita ja asiattomasti yritetään kaikin keinoin mustamaalata Seteliä. Valitettavasti tämäntyyppiset ylimalkaiset ja perusteettomat ”väitteet” eivät ole ensimmäistä kertaa esillä. Pelkät väitteet, jotka vieläpä asiaa tarkemmin tiedustelematta esitetään Sttk:n jäsenistölle leviävässä lehdessä, ovat vahingollisia ja aiheuttomien epäilyjen levittäminen vie arvovaltaa esittäjältä, mutta aiheuttavat tietysti vahinkoa myös Setelille, toivoaksemme tämä ei ole kuitenkaan ollut tarkoitus. Toivomme, että jatkossa menettely olisi toisentyypistä. Oikeana menettelynä pidämme sitä, että ensin selvitetään asiat ja jos epäselvyyksiä ilmenee, niin Sttk:n sääntöjen mukaisesti asetetaan määräaika asioiden hoitamiseksi. Tässä tapauksessa asiat ovat olleet kunnossa koko ajan.

Liittohallituksen päätöksien 4.10.1995 osalta toteamme lyhyesti, että:

- 1) Selvitys siitä, ovatko Setelin jäsenjärjestöt valmiit siirtymään muihin Sttk:laisiin liittoihin, tulee katsoa loppuunkäsittelyksi ja selvitettyksi ja että jatkossa sääntöjensä mukaisesti Sttk edistää järjestöjen yhteistyötä, kunnioittaa Setelin oikeuksia ja suhtautuu jatkossa Seteliin tasavertaisena järjestönä kuten muihinkin Sttk:laisiin järjestöihin.
- 2) Jäsenmaksukysymys katsotaan selvitettyksi ja todetaan Setelin jäsenmaksujen ja selvitysten olevan kunnossa ja jatkossa ennen epämääräisten väitteiden esittämistä tiedustellaan jäsenjärjestöltä seikoista, joista selvitystä halutaan.
- 3) Seteli ei ole pyytänyt Sttk:lta kannanottoa sopimusoikeuskysymyksen viemisestä työtuomioistuimeen. Seteli esittää toivomuksenaan, että huolellisesti harkittaisi jatkossa kantojen esittäminen siten, että jäsenjärjestölle tai muutoin yhteiskunnallisissa asioissa toimiville vahvistuisi kuva Sttk:n tarkoituksesta edistää yhteistyötä jäsenjärjestöjensä kanssa ja jäsenjärjestöjen oikeuksien kunnioittamisesta.

Jukka Huovilan esitys Setelin erottamisesta on hylättävä. Viittaamme aiemmin esittämäämme. Koska mitään varsinaista perustelua erottamiselle ei ole esitetty, on vaikeahkoa ottaa esitykseen ylipäätään kantaa. Minkäänlaista oikeudellista perustetta erottamiselle ei ole olemassa, Yhdistyslaki ja oikeuskäytäntö ovat tässä suhteessa täysin selviä. Yhdistyslain eräs lähtökohta on, että mikäli joistakin asioista on erilaisia näkemyksiä on vähemmistön mielipiteitäkin kunnioitettava, erimielisyys ei ole mikään erottamisen peruste. Seteliä ei voida erottaa sillä perusteella, miten toinen oikeushenkilö toimii. Tapauksessa ei toiminnassakaan ole mitään moitteensijaa, sillä ETYK:in toiminta on täysin lainmukaista. Itseasiassa toiminta on ollut

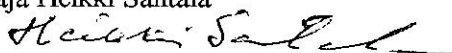
pakottavan oikeuden mukaista siten, ettei toisin voi lain tai valvovan viranomaisen mukaan toimiakaan. Toiminta on nimenomaan sen mukaista kuin lainsäätäjä on tarkoittanut.

Esitys on hylättävä senkin vuoksi, että joka tapauksessa erottaminen on ennen aikaista, jos perusteena on epäily siitä, miten Seteli jatkossa tulee toimimaan. Edelleen esitys on hylättävä senkin vuoksi, ettei Setelille ole edes tarkkaan ottaen ilmoitettu sitä, minkä takia Seteli pitäisi erottaa. Erottamismenettelyn Yhdistyslain 15 §:n edellytykset eivät ylipäättäen tapauksessa täyty, sillä asianomaiselle varattavaan selityksenantomahdollisuuteen oleellisesti kuuluu se, että asianomaisella on tieto siitä, millä perusteella erottamista vaaditaan. Mistään Setelille esitetystä asiakirjasta ei selviä se, millä perusteella Seteli erotettaisiin. Mikäli esitystä ei suoraan perusteettomana ja aiheettomana välittömästi hylätä tulee asian käsittelyä jatkaa siten, että tarkka ja perusteltu esitys asiasta kirjataan ja Setelille varataan tilaisuus lausua siitä käsityksensä.

Seteli toivoo, että asiassa, joka on saanut kohtuuttomat mittasuhteet ja jossa on kysymys aivan muusta kuin Erityisteknisten Työttömyyskassasta, palataan normaaliin järjestykseen.

Helsingissä 11.12.1995

Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry
edustajanaan puheenjohtaja Heikki Santala

Laati

Risto Savinainen
varatuomari
Helsinki